

MANIFEST DE LA XARXA D'UNITATS D'IGUALTAT DE GÈNERE DE LES UNIVERSITATS ESPANYOLES PER A L'EXCEL·LÈNCIA UNIVERSITÀRIA (RUIGEU)

8 DE MARÇ 2022

Cada 8 de març, des que en 1975 l'Organització de Nacions Unides declarà aquesta data dia internacional de la dona, es commemora com una jornada de reivindicació dels drets de les dones i de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, aprovada en 2015, considera que aconseguir la igualtat d'homes i dones, eliminar totes les desigualtats i unir esforços per aconseguir una igualtat efectiva en tots els camps formen part dels objectius de desenvolupament sostenible, en particular el 5, el de la igualtat de gènere.

No obstant això, la crisi de la pandèmia del COVID 19 que estem patint des de fa dos anys i l'arribada al poder de polítics ultraconservadors, com ha passat a Afganistan, ha accentuat les desigualtats de gènere, augmentat les diferències existents i posant en evidència el clar desavantatge de dones i xiquetes. La pandèmia ha contribuït a augmentar la violència masclista i ha intensificat la bretxa de les cures, que recauen majoritàriament sobre les dones i està en la base de les dificultats per a l'accés al treball i la promoció professional i produeixen bretxes salarials que en últim terme té conseqüències en la bretxa de les pensions.

Les universitats no són una excepció a aquesta regla. L'estudi recent *Bretxa salarial de gènere en les universitats públiques espanyoles*, fruit de la col·laboració entre el Ministeri d'Universitats, l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA) i la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE) revela l'existència de bretxes salarials en el PDI i permet analitzar les seues causes per poder eliminar-les. Segons l'informe, la diferència salarial és clarament visible en la percepció de complements, ingressos als quals accedeixen els homes en major nombre. La causa possible és el fet que els homes exerceixen molt menys que les dones els drets de conciliació o alliberament del temps de coresponsabilitat per atendre les obligacions familiars, la qual cosa afavoreix el desenvolupament de la seua carrera professional. Pel que fa al PAS, els estudis diagnòstics de les respectives universitats apunten a una diferència salarial menor per la composició feminitzada de la plantilla, en la qual hi ha més dones que homes, però així i tot la bretxa salarial existeix i es vincula, entre altres

coses, a l'exercici dels drets de conciliació per cures familiars, en relació amb el qual a penes s'aprecia una millora quant a coresponsabilitat.

A pesar que la presència de les dones en les universitats ha augmentat, és necessari destacar l'absència d'aquestes en les carreres STEM (ciència, enginyeria, matemàtiques i tecnologia) i en els llocs de responsabilitat, sobretot en aquest àmbit. Som conscients de l'enorme importància que el domini de les tecnologies tindrà en el futur, que seran estratègiques per accedir a ocupacions que tinguen una gran rellevància social. Cal treballar per eradicar l'actual bretxa digital de gènere, produïda per biaixos androcèntrics que dificulten o menyscaben la igualtat entre els sexes. La segregació educativa també s'observa en l'escassa presència d'homes en les titulacions relacionades amb la cura i l'atenció de persones. És necessari aconseguir l'equilibri per afavorir la coresponsabilitat.

En aquest 8 de març, les Unitats d'Igualtat de les universitats que integren la Xarxa d'Unitats d'Igualtat de Gènere de les Universitats Espanyoles per a l'Excel·lència Universitària (RUIGEU), volen centrar la seua reivindicació en la lluita contra aquestes desigualtats en el particular paper innovador de les Universitats a través de la necessària implantació dels estudis de gènere i de la transversalització de la perspectiva de gènere en la docència, la investigació, la transferència i el compromís social com les vies més importants per a augmentar la conscienciació i la prevenció de les discriminacions, i en el fet d'actuar com a institucions exemplaritzants quant a la convivència igualitària entre la ciutadania.

També volem reconèixer el valor del treball i l'esforç que estan fent les Unitats d'Igualtat de les universitats que amb una dotació de personal i pressupostària mínima sostenen el pes del desenvolupament dels plans d'igualtat, coordinen els serveis necessaris per a eliminar les violències contra les dones, impulsen activitats formatives en la dimensió de la igualtat i la no discriminació, faciliten la integració de la perspectiva de gènere en totes les activitats universitàries, contribueixen a millorar l'elegibilitat de les sol·licituds en les convocatòries públiques d'investigació i fonamenten l'exercici i la garantia dels drets d'homes i dones.

No podem oblidar les dones que han estat presents en cada moment d'avanç i resistència contra la limitació de drets i llibertats, les dones del món rural i els seus obstacles, les dones amb discapacitat i la seua resiliència, les dones migrants i la seua capacitat de progrés ni les dones que la violència masclista ha silenciades o intentat silenciar. En definitiva, totes les que en algun moment han patit discriminació pel simple fet de ser dones. Veus de dones que fan viable a l'uníson la realitat d'una societat equilibrada i justa.

La Universitat és un escenari privilegiat per donar impuls a aquest futur i les unitats d'igualtat són el seu instrument: fem-ho possible. La universitat constitueix un pilar fonamental en el canvi social que es faça amb el prisma de la igualtat real entre homes i dones.

Sense igualtat i sense valors humans, ètics o morals, la llibertat és una invitació a la llei del més fort. Per això hem de continuar apostant per polítiques efectives per a la igualtat entre homes i dones.

Finalment, des de RUIGEU ratifiquem la necessitat de continuar commemorant cada 8 de març i lluitant per la igualtat efectiva entre homes i dones tots els mesos de l'any. És el nostre deure com a propulsores d'una societat més justa i igualitària.

Març 2022